

COLUMN

Ben Tiggelaar

Lekker ouderwets werken van 9 tot 5

Ik werk al ruim twintig jaar vanuit onze woning. Mijn huisgenoten deden dat niet. Voor corona kende mijn werkdag daardoor duidelijke grenzen. Hun vertrek naar school en werk was voor mij het startsein. Hun thuiskomst de finishvlag. Zonder dat ik er erg in had, zorgde mijn sociale omgeving dat ik min of meer normale werktijden aanhield.

Maar nu iedereen thuiswerkt, merk ik dat ons gezin regelmatig doorzet tot ruim na zessen. Het natuurlijke stopteken ontbreekt en er staan altijd nog wel wat to-do's op onze lijstjes.

Verschillende onderzoeken lieten het afgelopen jaar zien dat thuiswerken vaak tot een hogere productiviteit leidt dan werken op kantoor. Wat daarbij onderbelicht blijft, is dat die stijging deels gewoon voortkomt uit het maken van meer uren.

Zo signaleerde vakbond FNV vorig jaar dat veel thuiswerkers hun reistijd ook zijn gaan gebruiken als werktijd. Even rekenen: voor corona bedroeg de gemiddelde dagelijkse reistijd per werkende Nederlander vijftig minuten. Wie toen vijf dagen per week forensde en nu zijn reistijd heeft veranderd in werktijd, draait zo een halve werkdag per week extra. Tel daarbij op dat je als thuiswerker minder onderbroken wordt en minder pauze neemt, dan begrijp je wel dat er het afgelopen jaar meer uit je handen kwam.

Thuiswerkers maken meer uren: hun reistijd zijn ze ook gaan gebruiken als werktijd

Ooit strenden onze voorouders voor een kortere werkweek. In 1919 werd in ons land de Arbeidswet ingevoerd. Die regelde dat er voortaan nog maar acht uur per dag gewerkt zou worden. En in 1960 werd in Nederland de vrije zaterdag een feit.

Eigenlijk gaan we nu best wel slordig om met die verorvenheden. Wat zou je kunnen doen om te zorgen dat je ook nu gezonde werktijden aanhoudt? Die vraag legde ik voor aan de deelnemers van een online seminar en dat leverde veel praktische tips op. Dit zijn mijn favorieten.

- Zet niet alleen het werk, maar ook je pauzes en het afsluiten van de werkdag in de agenda. Vraag eventuele huisgenoten dat ook te doen.

- Wat veel werd genoemd: creëer een duidelijke scheiding tussen werk- en privé-tijd. Op een vaste tijd de computer uit, alle werkspullen opruimen en je telefoon op stil zetten.

- Plan een gezamenlijke privé-activiteit aan het einde van de werkdag. Zoals: samen koken, een rondje hardlopen, een telefoontje met een vriend of vriendin. Dan moet je wel stoppen. - Maak 's morgens en 's middags een wandeling of korte fietstocht om de werkdag officieel te beginnen en te eindigen. Een rondje forensen rond je huis, zeg maar.

Toen mijn loopbaan begon, las je in personeelsadvertenties vaak dat werkgevers mensen wilden die géén 9-tot-5-mentaliteit hadden. Ik kon me dat goed voorstellen. Zelf toonde ik nog jeugdige ontzag voor ondernemers en bestuurders die er op woensdag al een 36-urige werkweek op hadden zitten en er dan gewoon nog eentje draaiden.

Daar ben ik in de loop van de jaren gelukkig heel anders over gaan denken. En na een jaar corona ben ik ronduit reactionair als het gaat om arbeidstijden. Ik wil gewoon weer lekker ouderwets werken van 9 tot 5.

Ben Tiggelaar schrijft wekelijks over persoonlijk leiderschap, werk en management.

SPITSUUR

Evelien de Jong, Patricia Niederer en Wyger Wentholt

wonen met vijf anderen in een woongroep in Amsterdam. „Ik ben ontzettend blij dat ik nu niet in mijn eentje in een appartement zit met alle coronarestricties.“

Wyger (r): „Er moet in ieder geval honing en knäckebröd in huis zijn. Er is altijd wel fruit.“
Evelien: „Hij wil altijd nog extra vegan kaas.“
Patricia (l): „Als je de beurt hebt, kan je natuurlijk zelf ook dingen kopen die je lekker vindt, dat houdt het een beetje leuk.“

'Soms eindigen we zingend en dansend op tafel'

Door onze medewerker **Rolinde Hooftje**

Evelien: „We wonen met acht man samen in een woongroep en eten iedere avond samen, behalve zondagavond. We betalen allemaal 310 euro aan de huishoudpost per maand en daar trek je de boodschappen die je doet vanaf. Aan het eind van de maand maak je het verschil over, daar betalen we internet, kranten en ons huisweekend van. Om de acht weken ben je aan de beurt voor de huisboodschappen. Dan loop je met vijftien broden, anderhalve kaas, kratten met muesli en cruesli te sjouwen.“

Patricia: „En met chiazaad. We zijn best wel verwend. We kopen onze kaas bij de kaasboer. We eten altijd biologisch-vegetarisch, we doen boodschappen bij een lokale biologische supermarkt.“

Evelien: „De Aanzet, door sommigen ook wel De Afzet genoemd.“
Wyger: „We hebben een vaste lijst bood-

schappen, waarover onderhandeld wordt. Er moet in ieder geval honing en knäckebröd in huis zijn. Er is altijd wel fruit.“

Wyger: „Hij wil altijd nog extra vegan kaas.“

Patricia: „Als je de beurt hebt, kun je natuurlijk zelf ook dingen kopen die je lekker vindt, dat houdt het een beetje leuk.“
Evelien: „Als je kookt, doe je boodschappen voor die avond. 's Middags zie je wie heeft ingetekend. Sinds corona eten er vaak acht mensen mee, dat is best druk!“
Wyger: „In het keukentje boven kun je voor gasten koken. Voedsel waarvan je wilt dat anderen eraf blijven, leg je ook boven neer. In de ijskast beneden mag je alles pakken.“

Evelien: „Alles is inclusief hier, behalve alcohol en dood dier.“

Wyger: „Ik ben ontzettend blij dat ik nu niet in mijn eentje in een appartement zit met alle coronarestricties. Ik woonde in België in Luik en had werk gevonden in

Amsterdam. Ik zocht een woongroep omdat het me gezellig leek, maar ook omdat het anders een appartement in de buurt van Diemen of Weesp was geworden. Nu zit ik in een woongroep vlakbij het Concertgebouw in hartje Amsterdam.“
Evelien: „Het huis is gekraakt in de jaren tachtig en voor een symbolisch bedrag verkocht aan woningcorporatie De Key. We hebben ook nog gaskachels, niet wat je denkt bij Amsterdam-Zuid.“
Patricia: „Het heeft echt iets weg van een gezinsleven. De lunchtafel is bijna nooit leeg, er zit altijd wel iemand een krantje te lezen. Iedereen heeft zijn specialisatie en we helpen elkaar ook op professioneel vlak.“

Evelien: „Ik geef beschikking aan vrouwen die worstelen met de keuze liefde en een kind. Toen ik 36 was, woonde ik al bijna tien jaar in deze woongroep en was ik bang dat ik de afslag naar de Vinexwijk had gemist. Ik heb met homo's gedate, ik heb een goede vriend gevraagd als zaaddonor, ik ben naar de spermabank gegaan, maar allebei mijn eileiders zaten dicht. Inmiddels had ik wel een vriend en die wilde meedoen aan IVF. Daarmee heb ik toen op de valreep nog één eitje geogst en dat is nu onze dochter, Vesper. De helft van de tijd woont ze bij mij in de woongroep, de helft van de tijd bij mijn vriend.“

Patricia: „Als ik geen vroege dienst heb, kom ik om twaalf uur beneden aansloffen. Anders moet ik om half acht al bij Het Parool zijn. Dan trek ik meestal alleen Wyger, terwijl ik hier als een zombie een boterham sta te smeren.“
Wyger: „Ik sta om zes uur op, want ik vind

het fijn om 's ochtends te mediteren. Om zeven uur ga ik ontbijten en de krant lezen.“

Evelien: „Als ik beneden kom, rond half acht, zit hij er nog. Ik doe *intermittent fasting*, maar maak wel koffie. Ik vul Vespers broodtrommel en haar schooitas en dan fietsen we naar haar school. Als ze er niet is, kijk ik even in de krant en daarna fiets ik naar kantoor. Om half twaalf steek ik het Vondelpark weer door en schuif ik als eerste aan bij de lunchtafel met de lekkere restjes van de avond ervoor. Wie het eerst komt, het eerst maalt, is de regel.“

Patricia: „Soms nemen mensen restjes stiekem mee naar boven. Of ze reserveren tafel te zien.“

Evelien: „Die stickers gaan er gewoon af!“
Wyger: „Ik lunch meestal op kantoor. Ik vind het iedere avond weer een enorme luxe om 's avonds thuis te komen en om kwart voor zeven een verse pot eten op tafel te zien.“

Evelien: „Iedereen heeft een taak. Wat is de mijne ook alweer?“
Wyger: „Het is even graven, haha.“

Evelien: „Badkamer en de wc op twee-hoog!“
Wyger: „Taken als vuilnis wegbrengen en het trappenhuis schoonmaken hebben we verdeeld. Die gebeuren idealiter eens in de twee weken en in de praktijk eens per twee maanden.“

Patricia: „Na het eten wassen we met zijn allen af.“
Wyger: „Soms eindigen we zingend en dansend op de tafels.“

Patricia: „Mijn taak is de keukenkastjes aan de binnenkant opruimen en schoonmaken.“

Evelien: „Zij is eigenlijk de minimalist van ons huis.“
Patricia: „Ik word echt gek als er weer vijf aangebroken potten mayo in de koelkast staan. Die moeten we eerst opmaken, zeg ik dan tegen de rest.“

Wyger: „Ik dweil de woonkeuken en tv-zitkamer. Dat doe ik heel onregelmatig, haha.“

Patricia: „Soms ben je gefrustreerd en stuur je een mail naar iedereen, maar vaker is het zo dat je iemand aanspreekt op de gang: hé, je moet weer even je huistaak doen.“

Evelien: „Ik maak overal een grapje van. We vergaderen eens in het half jaar. We eten iedere avond samen, dus dat is genoeg.“

Wyger: „Zeker tijdens corona.“
Evelien: „We hebben een vergadering gehad over hoe we de coronaregels gingen toepassen. Ik ben zes weken bij mijn vriend gaan wonen. Zal ik blijven, vroeg ik toen. Nee, zei hij. Eigenlijk vind ik het zo ook wel fijn.“

Wyger: „Er was ook een korte periode dat we helemaal geen anderen in huis toelieten.“

Evelien: „Ook hierin hebben we de strenge en de rekkelijken.“
Wyger: „Dat kon best emotioneel worden.“

Patricia: „Mensen mogen ook echt wel boos zijn. Er is altijd wel iemand die de rol van mediator op zich neemt en er dan een conclusie aan verbindt.“

In Spitsuur vertellen stellen en singles hoe zij werk en privé combineren. Meedoen? Mail naar werk@nrc.nl

Hoe doen zij het?

Huisdieren

Nee. **Wyger**: „Er is wel veel discussie over.“ **Evelien**: „Iedere vergadering is het een agendapunt.“ **Patricia**: „Veel mensen willen een poes, twee willen een hond.“

Schoonmaker

Evelien: „Ook een agendapunt.“ **Patricia**: „Ik vind het nooit schoon genoeg in huis, dus ik ben voor.“

Laatste grote uitgave

Huisweekend naar Bakkum. **Evelien**: „Met corona wilden we niet ver weg en konden we met zijn allen in een duinhuusje. Dat was echt veel te klein met zijn achten.“

Woning

De woongroep zit in een pand tegenover het Concertgebouw in Amsterdam. Vier bewoners hebben ieder twee kamers aan de voorkant, de andere vier hebben ieder een grote kamer aan de achterkant. Daarnaast zijn er een ruime woonkeuken, een zit- en tv-kamer, een klein keukentje boven, tuin, terras en twee badkamers.

Bedtijd

Evelien en Wyger gaan om elf uur naar bed met een boek. Wyger valt na een pagina in slaap. Bij Evelien wordt het meestal wel twaalf uur.

FOTO DAVID GALIJAR